

UZNESENIE SÚDU PRVÉHO ŠTUPŇA (prvá komora)

zo 7. júla 2006 *

Vo veci T-319/05,

Švajčiarska konfederácia, v zastúpení: S. Hirsbrunner a U. Soltész, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Benyon, M. Huttunen
a M. Niejahr, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: C.-D. Quassowski a A. Tiemann,
splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci T. Masing, advokát,

vedľajší účastník konania,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorej predmetom je žaloba na základe článku 230 ES v spojitosti s článkom 20 dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2004/12/ES z 5. decembra 2003 týkajúceho sa uplatnenia článku 18 ods. 2 prvej vety dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave a nariadenia Rady (EHS) č. 2408/92 (vec TREN/AMA/11/03 — Nemecké opatrenia týkajúce sa približovania k letisku v Zürichu) (Ú. v. ES L 4, 2004, s. 13),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (prvá komora),

v zložení: predseda komory R. García-Valdecasas, sudcovia J. D. Cooke
a V. Trstenjak,
tajomník: E. Coulon,

vychádza toto

Uznesenie

Právny rámec

- 1 Podľa ustanovení článku 40 prvého a druhého odseku Štatútu Súdneho dvora, rovnako uplatniteľného na konanie pred Súdom prvého stupňa podľa článku 53 prvého odseku tohto štatútu:

„Členské štáty a orgány spoločenstiev môžu vo veciach prejednávaných pred Súdny dvorom vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci.

Rovnaké právo má akákoľvek iná osoba, ktorá preukáže oprávnený záujem na rozhodnutí veci prejednávanéj Súdnym dvorom s výnimkou sporov medzi členskými štátmi, medzi orgánmi spoločenstiev alebo medzi členskými štátmi a orgánmi spoločenstiev.“

Konanie pred Súdnym dvorom a Súdom prvého stupňa (vec C-70/04, ktorá sa stala po postúpení Súdnym dvorom na Súd prvého stupňa vecou T-319/05)

- 2 Návrhom doručeným do kancelárie Súdneho dvora 13. februára 2004 a zaregistrovaným pod číslom C-70/04 sa Švajčiarska konfederácia domáhala zrušenia rozhodnutia Komisie 2004/12/ES z 5. decembra 2003 týkajúceho sa uplatnenia článku 18 ods. 2 prvej vety dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave a nariadenia Rady (EHS) č. 2408/92 (vec TREN/AMA/11/03 — Nemecké opatrenia týkajúce sa približovania k letisku v Zürichu) (Ú. v. ES L 4, 2004, s. 13, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 3 Napadnuté rozhodnutie sa zakladá na sťažnosti Švajčiarskej konfederácie z 10. júna 2003 proti 213. vykonávaciemu nariadeniu nemeckej právnej úpravy o leteckej doprave prijatému 15. januára 2003 nemeckým spolkovým úradom pre letectvo. Toto nariadenie upravuje nový spôsob približovania sa k letisku v Zürichu pre lietadlá letiace nad nemeckým územím. Tieto opatrenia sú zamerané na zníženie hlučnosti spôsobenej preletom lietadiel v obciach nachádzajúcich sa severne od nemecko-švajčiarskej hranice.
- 4 Žaloba Švajčiarskej konfederácie bola podaná na základe článku 230 ES v spojení s článkom 20 dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederá-

ciou o leteckej doprave (Ú. v. ES L 114, 2002, s. 73; Mim. vyd. 11/041, s. 94, ďalej len „dohoda o leteckej doprave“), podľa ktorej ustanovení:

„Všetky otázky súvisiace s platnosťou rozhodnutí a uznesení orgánov spoločenstva, ktoré boli prijaté na základe ich pôsobnosti podľa tejto dohody, spadajú do výlučnej pôsobnosti Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.“

- 5 Podaním doručeným faxovou správou do kancelárie Súdneho dvora 27. mája 2004 Landkreis Waldshut podal návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalovanej vo veci C-70/04, ktorá sa stala po postúpení Súdny dvorom Súdu prvého stupňa vecou T-319/05. Landkreis Waldshut je nemeckým regiónom nachádzajúcim sa v bezprostrednej blízkosti švajčiarskej hranice, cez ktorú prelietavajú lietadlá približujúce sa k letisku v Zürichu, pričom tento región majú nemecké opatrenia, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, chrániť proti hlučnosti.
- 6 Tento návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania bol doručený účastníkom konania v súlade s článkom 93 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora. Listami z 18. a 23. júna 2004 Komisia a Švajčiarska konfederácia predložili svoje pripomienky k návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.
- 7 Uznesením z 21. júla 2004 predseda Súdneho dvora vyhovel návrhu na vstup Spolkovej republiky Nemecko ako vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov Komisie.
- 8 Uznesením zo 14. júla 2005, Švajčiarska konfederácia/Komisia (C-70/04, neuverejnené v Zbierke), bola táto vec postúpená Súdny dvorom Súdu prvého stupňa. V tomto uznesení Súdny dvor v bode 21 uviedol, že ak sa má Švajčiarska

konfederácia považovať za štát postavený na úroveň členským štátom, je potrebné konštatovať, že žaloby podané členskými štátmi proti rozhodnutiu Komisie patria odteraz v prvom stupni do príslušnosti Súdu prvého stupňa, keďže ide o žaloby uvedené v článku 230 ES, ktoré v zmysle článku 225 ES nie sú prenesené na súdnu komoru a tiež nie sú vyhradené Súdnemu dvoru podľa článku 51 Štatútu Súdneho dvora v znení vyplývajúcom z rozhodnutia Rady 2004/407/ES, Euroatom z 26. apríla 2004, ktorým sa menia a dopĺňajú články 51 a 54 protokolu o štatúte Súdneho dvora (Ú. v. EÚ L 132, s. 5, korigendum v Ú. v. EÚ L 194, s. 3; Mim. vyd. 01/005, s. 85).

- 9 Súdny dvor tiež v bode 22 uvádza, že ak by Švajčiarska konfederácia nemala byť, najmä s ohľadom na osobitný kontext dohody o leteckej doprave, postavená na úroveň členským štátom, a to tak, že by sa uplatnil článok 230 druhý odsek ES, ale za právnickú osobu v zmysle štvrtého odseku tohto článku, konanie by tiež na prvom stupni patrilo do právomoci Súdu prvého stupňa podľa podmienok upravených týmto ustanovením Zmluvy, a žaloba by teda musela byť postúpená Súdu prvého stupňa na základe článku 54 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora.
- 10 Za týchto okolností Súdny dvor rozhodol, že žaloba mala byť v každom prípade v prvom stupni podaná na Súd prvého stupňa, a to buď na základe rozhodnutia 2004/407, alebo na základe článku 54 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora.
- 11 Predseda prvej komory 30. marca 2006 postúpil návrh Landkreis Waldshut na vstup vedľajšieho účastníka do konania na Súd prvého stupňa podľa článku 116 ods. 1 tretieho pododseku Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa.

Návrh Landkreis Waldshut na vstup vedľajšieho účastníka do konania a pripomienky účastníkov konania

- 12 Na podporu svojho návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania Landkreis Waldshut tvrdí, že nie je možné, aby bol jeho návrh z konania vylúčený použitím

článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora, vzhľadom na to, že Švajčiarska konfederácia nie je členským štátom v zmysle tohto ustanovenia. V tejto súvislosti článok 20 dohody o leteckej doprave, ktorá obsahuje iba právomoc Súdneho dvora pri určitých druhoch sporov, nemá za následok považovanie Švajčiarskej konfederácie za členský štát v zmysle článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora. Tak by to bolo aj v prípade, keby tretí štát uzavrel medzinárodnú dohodu so Spoločenstvom (uznesenie Súdneho dvora z 23. februára 1983, *Chris International Foods/Komisia*, 91/82 R a 200/82 R, Zb. s. 417; uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa zo 14. augusta 1998, *Emesa Sugar/Komisia*, T-44/98 R, Zb. s. II-3079, bod 26 a nasl.).

- 13 Okrem toho záujem Landkreis Waldshut na rozhodnutí veci vyplýva zo skutočnosti, že verejnoprávny samosprávny územný celok musí podporovať dobro svojich obyvateľov a spravovať svoje územie. Landkreis Waldshut je teda dotknutý z priestorového a vecného pohľadu, pretože hlučnosť, ktorú napadnuté rozhodnutie odstránilo, vzniká na jeho území a týka sa jeho obyvateľov. Landkreis Waldshut ďalej prispel k prijatiu sporných letových obmedzení (prostredníctvom 213. vykonávacieho nariadenia nemeckej právnej úpravy o leteckej doprave) a tiež v správnom konaní informoval Komisiu.
- 14 Komisia uznáva, že Landkreis Waldshut preukázal oprávnený záujem na rozhodnutí veci, avšak položila si otázku, či jeho vedľajšie účastníctvo nie je vylúčené článkom 40 druhým odsekom Štatútu Súdneho dvora. V tejto súvislosti Komisia uvádza, že hoci je pravdou, že Švajčiarska konfederácia nie je členským štátom v zmysle tohto ustanovenia, treba zohľadniť skutočnosť, že tento štát je potrebné na účely uplatnenia nariadení a smerníc vymenovaných v prílohe dohody o leteckej doprave považovať za štát postavený na úroveň členských štátov Spoločenstva.
- 15 Komisia po tom, čo jednak pripomenula, že Štatút Súdneho dvora sa nenachádza na prílohe tejto dohody, takže by sa považovanie Švajčiarskej konfederácie za postavenú na úroveň členského štátu nemalo vzťahovať na uplatňovanie tohto štatútu, a jednak

to, že vylúčenie upravené v článku 40 druhom odseku Štatútu Súdneho dvora predstavuje výnimku z práva na vedľajšie účastníctvo rovnako upravené týmto ustanovením, ktorú je v zásade potrebné vykladať reštriktívne, však predpokladá, že je vhodné ho použiť *mutatis mutandis* v tomto prípade. Toto vylúčenie je odôvodnené tým, že spory medzi členskými štátmi alebo inštitúciami Spoločenstva sa odlišujú od iných sporov v tom, že strany nesledujú väčšinou osobné záujmy, ale všeobecný záujem občanov podliehajúcich ich zvrchovanej moci, nazvané „inštitucionálne záujmy“. Bolo by teda rozporné, keby bolo možné vnieť do sporov osobné záujmy prostredníctvom vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Účelom vylúčenia upraveného v článku 40 druhom odseku Štatútu Súdneho dvora je zamedziť takejto rozpornosti. K Landkreis Waldshut nemôže byť pristupované inak ako napríklad k súkromnému podniku, ktorého vedľajšie účastníctvo je v tomto type sporu vylúčené, keďže článok 40 Štatútu Súdneho dvora rozlišuje iba na jednej strane medzi členskými štátmi alebo inštitúciami Spoločenstiev a „každou inou osobou“ na strane druhej.

16 Pokiaľ sa však Súdny dvor ešte nevyjadril o tejto otázke, a ide o otázku, ktorá musí byť preskúmaná *ex offio*, Komisia nepredkladá žiadne návrhy a ponechá rozhodnutie na zváženie Súdu prvého stupňa.

17 Švajčiarska konfederácia navrhuje odmietnutie návrhu Landkreis Waldshut na vstup vedľajšieho účastníka do konania, pričom uplatňuje, že takýto vstup vedľajšieho účastníka konania je vylúčený použitím článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora a tiež zásadou rovnosti zaobchádzania. Toto vedľajšie účastníctvo by sa totiž nemohlo pripustiť, ak by táto žaloba bola podaná členským štátom, keďže článok 40 druhý odsek Štatútu Súdneho dvora upravuje, že v konaniach medzi členskými štátmi na jednej strane a inštitúciami Spoločenstiev na druhej strane môžu vstúpiť ako vedľajší účastníci do konania jedine členské štáty alebo inštitúcie Spoločenstiev, zatiaľ čo iné osoby túto možnosť nemajú. V tomto spore týkajúcom sa dohody o leteckej doprave by sa toto procesné pravidlo malo v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania vzťahovať rovnako na Švajčiarsku konfederáciu.

- 18 Švajčiarska konfederácia okrem iného poznamenáva, že vstup Landkreis Waldshut ako vedľajšieho účastníka do konania musí byť vylúčený z dôvodu, že do konania ako vedľajší účastník už vstúpila Spolková republika Nemecko. Je vhodné použiť tu zásadu ustanovenú Súdnyim dvorom (rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 1986, DEFI/Komisnia, 282/85, Zb. s. 2469), podľa ktorej určitý subjekt nie je oprávnený na použitie právneho prostriedku, keď iný subjekt, ktorý mu je nadriadený, už tento právny prostriedok používa a keď záujmy vo veci podriadeného subjektu sú už obsiahnuté v záujmoch nadriadeného subjektu alebo s nimi splývajú.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 19 V prvom rade je na mieste uviesť, že návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania bol podaný v súlade s formálnymi požiadavkami a v lehote stanovenej článkom 93 prvým odsekom Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 20 V druhom rade je vhodné uviesť, že Landkreis Waldshut preukázal oprávnený záujem na rozhodnutí v prejednávanej veci. Tento záujem vyplýva zo skutočnosti, že bol pri zrode prijatých nemeckých opatrení, ktoré sú predmetom napadnutého rozhodnutia, a že nad jeho územím a obyvateľmi prelietavajú lietadlá približujúce sa k letisku v Zürichu alebo z neho odlietavajúce. Navyše v rozpore s tým, čo tvrdí Švajčiarska konfederácia, záujem Landkreis Waldshut o vstup do konania ako vedľajší účastník nie je možné zamieňať so záujmom Spolkovej republiky Nemecko o vstup do konania ako vedľajší účastník. Spolková republika Nemecko totiž vstupuje ako vedľajší účastník do tohto konania podľa článku 40 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora, podľa ktorého ustanovení „členské štáty a orgány spoločenstiev môžu vo veciach prejednávaných pred Súdnyim dvorom vstúpiť do konania ako vedľajší účastníci“, a teda nemusí preukázať záujem na rozhodnutí veci. Vstup Spolkovej republiky Nemecko podľa článku 40 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora teda nijako neumožňuje vylúčenie vstupu Landkreis Waldshut ako vedľajšieho účastníka do konania alebo „akejkoľvek inej osoby, ktorá preukáže oprávnený záujem na rozhodnutí veci prejednávanej Súdnyim dvorom“ podľa druhého odseku tohto ustanovenia.

- 21 V treťom rade skutočnosť, že Švajčiarsku konfederáciu je možné na účely uplatnenia nariadení a smerníc vymenovaných v prílohe dohody o leteckej doprave považovať za „členský štát“ Spoločenstva, nemôže mať za následok stratu procesných práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú zo Štatútu Súdneho dvora. Článok 40 druhý odsek Štatútu Súdneho dvora sa totiž vzťahuje na právo osôb, ktoré preukázu oprávnený záujem na rozhodnutí veci, vstúpiť do konania prejednávaneho Súdnym dvorom ako vedľajší účastník. Výnimky z tohto procesného práva na vstup do konania ako vedľajší účastník, ktoré je výrazom práva byť vypočutý, musia byť nevyhnutne vykladané reštriktívne. Keďže teda Švajčiarska konfederácia nie je členským štátom Spoločenstiev, nemôže sa úspešne dovolávať ustanovení článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora, ktorý vylučuje vstup vedľajšieho účastníka do konania akýmkoľvek iným osobám okrem členských štátov a inštitúcií Spoločenstiev v sporoch medzi členskými štátmi, medzi inštitúciami Spoločenstiev alebo medzi členskými štátmi na jednej strane a inštitúciami Spoločenstiev na strane druhej. Toto vylúčenie, upravené v článku 40 druhom odseku Štatútu Súdneho dvora uplatniteľnom pred Súdom prvého stupňa na základe článku 53 prvého odseku tohto štatútu, sa totiž použije iba na spory medzi členskými štátmi alebo inštitúciami Spoločenstiev.
- 22 Z rovnakého dôvodu sa Švajčiarska konfederácia nemôže domáhať uplatnenia tohto vylúčenia z dôvodu, že reprezentuje všeobecný záujem obyvateľov podliehajúcich jej zvrchovanej moci, nazývaný aj inštitucionálny záujem, a že z tohto dôvodu spor, v ktorom stojí proti Komisií v tejto veci, by sa mal považovať za spor medzi členským štátom a inštitúciou Spoločenstva, do ktorého môžu vstúpiť ako vedľajší účastníci subjekty sledujúce podobný záujem, a to sú ostatné členské štáty a inštitúcie Spoločenstva. Táto podobnosť záujmu nemôže stačiť, najmä pri reštriktívnom výklade uvedenom vyššie, aby bolo vylúčené procesné právo, ktoré pre Landkreis Waldshut vyplýva z článku 40 druhého odseku Štatútu Súdneho dvora, a to v prípade, že preukáže oprávnený záujem na rozhodnutí veci. Štát, ktorý nie je členským štátom Spoločenstiev, nemôže očakávať využívanie výsad priznaných členským štátom a inštitúciám Spoločenstva Štatútom Súdneho dvora v snahe zasahovať do procesného práva výslovne priznaného týmto štatútom „akejkoľvek inej osobe, ktorá preukáže oprávnený záujem na rozhodnutí veci“.
- 23 Z uvedeného následne vyplýva, že Landkreis Waldshut preukázal oprávnený záujem na rozhodnutí veci a že je teda na mieste pripustiť jeho vstup do konania ako

vedľajšieho účastníka v súlade s článkom 40 druhým odsekom Štatútu Súdneho dvora uplatniteľnom na konanie pred Súdom prvého stupňa na základe článku 53 prvého odseku. Landkreis Waldshut bude disponovať právami uvedenými v článku 116 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

nariadil:

- 1. Vstup vedľajšieho účastníka Landkreis Waldshut do konania T-319/05 na podporu návrhov žalovanej sa povoľuje.**
- 2. Landkreis Waldshut dostane kópie všetkých procesných dokumentov prostredníctvom tajomníka súdu.**
- 3. Pre Landkreis Waldshut bude určená lehota, počas ktorej môže predložiť svoje dôvody a tvrdenia na podporu svojich návrhov.**
- 4. O trovách konania sa rozhodne v konaní vo veci samej.**

V Luxemburgu 7. júla 2006

Tajomník

E. Coulon

Predseda komory

R. García-Valdecasas